

วารสารวิชาการ

วิทยาลัยแสงธรรม

วารสารวิชาการด้านปรัชญา ศาสนา เทวิทยา และการศึกษา

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2562

ISSN 1906-5078

บทความวิชาการ

- ระบบการศึกษาอบรมตามแนวความคิดของวิคตอร์ ซูโก¹
ดร.ปรีชา ติลกภูณสิทธิ์

บทความวิจัย

- การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา
ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนค่าราสมุทร ครีรำชา
นาหนองหวง น้ำหนอง ลุขสำราญ และ ตร.อ่นวิน หอยแพง¹⁴
- การวิจัยประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง 2556) วิทยาลัยแสงธรรม³³
นาหนองหวง พศ.ดร.ชาติชาญ พงษ์ศิริ, นาหนองหวง พศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤตเจริญ,
นาหนองหวง อธรพล กอบวิทยาภุล, นาหนองหวง ดร.อ้อกัลติน สุกโนย ป้าโดย,
ศรัญญา พงศ์ประเสริฐสิน และ อสิตา กิจประมวล
- การศึกษาคุณลักษณะความอดลาดทางสังคมของวัยรุ่น⁴⁹
ธาราทิพย์ ขุนทด, พศ.ดร.ทนุอดิ งามจิร์, รศ.ดร.มนต์ทิรา จารุเพ็ง และ
ว่าที่ร้อยตรี ดร.มนัส บุญประกอบ
- การอภิบาลคู่แต่งงานในช่วงเริ่มต้นของชีวิตครอบครัวตามพระสมณลิขิตเดือนใจ ความปิติยินดีแห่งความรัก
กรณีศึกษา: เขตตอนกลางของสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี⁶⁷
อุทาอการ กอบวัฒนาภุล, นาหนองหวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน, และ พศ.ดร.ลัตดาวรรณ ประศุศร์แสงจันทร์
- ความเป็นหลักนวัตคุณในข้อคิดคำนึงของสมณสภារะบุคคลเพื่อความยัติธรรมและสันติ
เรื่อง “กระแสเรียกของผู้นำอธรกิจ”⁸⁵
กันต์สินี อมิตพันธุ์ และ ศ.ก.กิรติ บุญเจือ
- แนวทางการจัดกิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสุขของเด็ก: การวิจัยเอกสาร
อุเมย์ หนกเหลือง และ พศ.ดร.วีระอัชร์ อุปถัมภ์⁹⁸
- ประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาแพทย์¹¹³
ราพร ช่างยา, สุกิจ หอยทิศา, พัชราภา อินทร์, สุวศิน เกษมปัติ และ อనุชา แซ่ชัน
- ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนค่าอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร
ปิรุพันธ์ อัครศรีเรือง, พศ.ดร.ก้อนยาณี เสนาสุ และ นาหนองหวง พศ.ดร.ชาติชาญ พงษ์ศิริ¹³⁴
- องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย¹⁵³

ประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจ ทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล

The Effectiveness of Health Inspirational Curriculum for Nursing Students.

วราพร ช่างยา

- * อาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตจังหวัดเชียงใหม่
สุกิจ ทองพิلا
- * พยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ (ผู้สอน) วิทยาลัยพยาบาลราชภัฏเชียงใหม่ พ究竟是哪位呢
- * อาจารย์ประจำ สำนักการศึกษาทั่วไป สถาบันการจัดการปัญญาดิจิทัล
สุวศิน เกษมปิติ
- * อาจารย์ประจำ สำนักการศึกษาทั่วไป สถาบันการจัดการปัญญาดิจิทัล
อนุชา แข่งขัน
- * ผู้อำนวยการหลักสูตร สถาบันภาษาอังกฤษฟอร์ดสตีท ประเทศไทย

Waraporn Changya

* Lecturer at Faculty of Nursing Kasem Bundit University Romklao Campus.

Sukit Thongpila

* Registered Nurse, Professional Level, (teaching), Boromarajonani College of Nursing,
Nopperat Vajira.

Patchrapa Intaprot

* Lecturer at General Education Panyapiwat Institute of Management.

Suwasin Kasempiti

* Lecturer at General Education Panyapiwat Institute of Management.
Anucha Khaengkhan

* Course Director at Oxford Street English Academy, Thailand.

ข้อมูลพื้นฐาน

* รับบทความ 4 มีนาคม 2562

* ตอบรับบทความ 3 เมษายน 2562

ประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล 2) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ที่มีต่อหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาและส่งเสริมแรงบันดาลใจทางสุขภาพให้กับนักศึกษาพยาบาล 2 ด้าน คือ ด้านการศึกษา และการกระทำ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ และทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองของแบบคู่ร่าร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักการฯ การนำเสนอมโนทัศน์แบบกว้าง กระบวนการสืบสานและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่มและแบบบทบาทสมมุติ กลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบง่าย คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล เก็บข้อมูล ชี้แจงผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ค่า IOC เท่ากับ 0.67 ความเที่ยง เท่ากับ 0.75 เก็บข้อมูล มีนาคม – พฤษภาคม 2561 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ Paired t-test

ผลการวิจัย พบว่า

การพัฒนาหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย แนวคิดหลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล โดยโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 หน่วย หน่วยละ 6 ชั่วโมง ประกอบด้วย 1) ปลูกแรงบันดาลใจในตนของบุคลากรทางสุขภาพ 2) พัฒนาความคิดพิชิตเป้าหมาย และ 3) แรงบันดาลใจในตนสร้างคน ต้นแบบทางสุขภาพ ที่จัดการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการปฏิบัติจริงในการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ

ราชพาร ช่างยา, สุกิจ ห่องทิสลา, พัชราภา อินทร์พร, สุวศิน เกษมปิติ และ อนุชา แข่งขัน

ด้วยรูปแบบการสอนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการฯ การนำเสนอในทัศน์แบบกว้าง กระบวนการเรียนรู้และส่วนทางความรู้เป็นกลุ่ม และแบบบทบาทสมมุติ โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3 ส่วน คือ มุ่งเน้นการประเมินระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเองและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และผู้สอนประเมินผลงานของผู้เรียนและตัดสินการเรียนรู้

ประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ สำหรับนักศึกษาพยาบาล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 85) มีติความคิด พบว่า อยู่ในระดับตีทั้งหมด โดยค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความคาดหวังเชิงบวก ($\bar{x}=4.61$ S.D.=0.43) ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ($\bar{x}=4.46$ S.D.=0.66) ด้านการเพชรญปัญหา ($\bar{x}=4.38$ S.D.=0.73) ด้านรูปแบบการอธิบาย ($\bar{x}=4.37$ S.D.=0.65) และด้านการกำกับตนเอง ($\bar{x}=4.18$ S.D.=0.65) น้อยที่สุด ตามลำดับ มีติต้านการกระทำ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีแรงบันดาลใจทางสุขภาพในการปฏิบัติตนในการส่งเสริมสุขภาพสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p<0.05$

ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับตี ($\bar{x}=4.54$, S.D.=0.26) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด พบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตร ($\bar{x}=4.79$, S.D.=0.34) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.73$, S.D.=0.31) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x}=4.49$, S.D.=0.66) และด้านระยะเวลาของหลักสูตร ($\bar{x}=4.14$, S.D.=0.38) ตามลำดับ

- ขอขอบคุณ:**
- 1) หลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ
  - 2) นักศึกษาพยาบาล

ประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล

Abstract

The objectives of this quasi-experimental research were 1) to develop the effectiveness of health inspirational curriculum for nursing students 2) study the effectiveness of health inspirational curriculum for nursing students 3) study the satisfaction of the nursing students towards the curriculum to inspire health the focus on learners to develop and promote health aspirations for nursing students in 2 areas, thinking and action by applying Pender's health promotion theory, perceived self-efficacy theory of Bandura with the method of learning Gagné's Nine Events of Instruction , advance organizer model, Group Investigation Instructional Model and role play. The sample were used simple random sampling in the 20 second-year nursing students. The research instrument is a health inspirational program for nursing students to collect data. The content validity from 3 experts, IOC with over 0.67. Reliability of the questionnaire was 0.75. Data is collected from March to May 2018. Data analysis by percentage, mean, standard deviation and paired t-test.

The result show that: The development of health inspirational curriculum for nursing students consists of concepts, principles, and curriculum. Course Objectives Course content structure learning activities learning Media Measurement and evaluation. The content structure of the curriculum is divided into 3 units, each unit is 6 hours, consisting of 1) Awakening the aspirations of the health personnel 2) The power of conquering the target. And 3) inspiration in their own, creating a model of health education that is based on learners, allowing learners to

learn by themselves in real practice to inspire health With the teaching style of learning management based on method of learning Gagné's Nine Events of Instruction , advance organizer model, Group Investigation Instructional Model and role play by measuring and evaluating learning in 3 parts: Assessment for learning Assessment as learning and Assessment of learning

The effectiveness of the health inspirational curriculum for nursing students show that most of the sample groups were female (85 percent). The conceptual dimensions were found to be at all good levels. With the highest average score of positive expectation ($\bar{x}=4.61$ S.D.=0.43) self-efficacy ($\bar{x}=4.46$ S.D.=0.66) coping ($\bar{x}=4.38$ S.D.=0.73) the aspect of the explanation ($\bar{x}=4.37$ S.D.=0.65) and aspect of self-regulation ($\bar{x}=4.18$ S.D.=0.65), respectively. The dimension of action showed that nursing students had health aspirations in their practice. In health promotion was significantly higher than before learning $p<0.05$

The satisfaction of nursing students toward the curriculum of health inspirational courses found that the sample group was satisfied with the overall good level ($\bar{x}=4.54$, S.D.=0.26) when considered in each dimension it found that from the highest to the lowest mean were, it was found that the curriculum structure ($\bar{x}=4.79$, S.D.=0.34) learning process ($\bar{x}=4.73$, S.D.=0.31) measurement and evaluation ($\bar{x}=4.49$, S.D.=0.66) and duration of the course ($\bar{x}=4.14$, S.D.=0.38) respectively

Keywords: 1) Health inspirational curriculum
2) Nursing students

คือเป็นปีและคือเป็นสีคัญของปีนี้

แรงบันดาลใจ คือ สิ่งที่สำคัญที่สุด อย่างหนึ่งของชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องที่ทำให้ทางไปสู่ความสุขและความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สิพา สิริลักษณ์, 2558; Klein et al., 2018; Luff, 2018) ซึ่งหากคำพูดมาจากภาษาละติน ‘spirare’ หมายถึง ลมหายใจ และคำว่า ‘spirit’ ที่แปลว่าจิตวิญญาณ ส่วนในภาษาอังกฤษใช้คำว่า ‘inspiration’ (ภูเบศร์ สมุทรจักร, 2552; Birrell, 1999) และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 ให้ความหมายของแรงบันดาลใจ ว่าประกอบด้วย คำ 3 คำ คือ 1) แรง หมายถึง กำลัง อำนาจ 2) บันดาล หมายถึง ให้เกิดมีขึ้นเป็นขึ้นด้วยแรงอำนาจ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และ 3) ใจ หมายถึง สิ่งที่ ทำหน้าที่รู้ รู้สึก นึก และคิด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ดังนั้น แรงบันดาลใจ จึงมีความหมาย ว่าพลังอำนาจที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกนึกคิด ในทางที่ดีของบุคคล อันเกิดจากจิตวิญญาณ ภายในจิตใจของบุคคลนั้นเป็นตัวกระตุ้นให้ความเชื่อมั่นและมีความเข้มแข็งในตนเอง จนสามารถคิดและปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองต้องการ ไม่ว่า สิ่งนั้นจะมีความยากเทียบได้กับความสามารถได้ดีน้อย แต่สิ่งนั้นก็จะเป็นแรงบันดาลใจที่ตนเองต้องการได้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้

บุคคลนั้นประสบความสำเร็จในชีวิต (ปราโมทย์ ธรรมรัตน์, 2555; Griskevicius et al, 2010)

การสร้างแรงบันดาลใจเป็นสิ่งที่สำคัญ สำหรับบุคคลที่ต้องการจะประสบความสำเร็จ ดังนั้นการฟัง การอ่านหนังสือ การเข้าร่วมอบรม การประชุมและสัมมนา การคุยกับแบบบุคคล หรือบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ การจัดสิ่งแวดล้อมรอบตัวทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งการได้กำลังใจจากบุคคลรอบข้าง ด้วยการใช้คำพูดเชิงบวกและมองโลกในแง่ดี (bring positive, optimistic language) จะทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในความสามารถ ของตนเอง และเกิดการเปลี่ยนแปลงในตนเอง จนนำมาซึ่งแรงบันดาลใจที่จะทำให้ประสบความสำเร็จนั้นๆ ได้ (ภาวนา สาระศรีสุทธิ, 2550; Thrash et al., 2010) จะเห็นได้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจมีหลายวิธี ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่างเช่น การสร้างแรงบันดาลใจ ให้มีสุขภาพที่ดี ด้วยการเคร่งในการรักษาสุขภาพ การดูแลโภชนาการ การออกกำลังกาย รวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ เพื่อให้เป็นคนที่มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงอย่างยั่งยืน

การส่งเสริมสุขภาพให้บุคคลมีสุขภาวะที่ดี เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งต้องอาศัยองค์ความรู้ในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การส่งเสริมสุขภาพ โดยเฉพาะ

ในเรื่องการออกกำลังกาย การจัดการความเครียด การรับประทานอาหาร และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยแสดงให้เห็นว่า ความสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพสามารถช่วยเพิ่มระดับความผาสุกไปสู่สุขภาวะที่ดีได้ สอดคล้องกับแนวคิดการส่งเสริมสุขภาพของ เพนเดอร์ (Pender) ที่เชื่อว่าระดับความผาสุก ตั้งกล่าวไว้เกิดจากการปฏิบัติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่องจนถาวรเป็นนิสัย (Castruita et al., 2018; Jelsøe et al., 2018; McNamara et al., 2018; Pender et al., 2002; Vooijs et al., 2018) ทั้งนี้ วิชาชีพพยาบาลมีบทบาทสำคัญในระบบบริการสุขภาพ ทั้งในการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การดูแลรักษาสุขภาพและ การพัฒนาสมรรถภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ รวมถึงจิตวิญญาณทั้งในภาวะปกติและยามเจ็บป่วย โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และการพยาบาลแบบองค์รวม ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน ด้วยความเสียสละ และมีความใกล้ชิดกับผู้รับบริการมากที่สุดตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี (สมจิต หนูเจริญกุล, 2554; Chotibang et al., 2009; Khoshnood et al., 2018; Mak et al., 2018)

พยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทชัดเจนในการส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนและทำให้

พฤษติกรรม การส่งเสริมสุขภาพอยู่ด้วยกันวิธีต่างๆ ไม่เพียงแต่การให้ความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพเท่านั้น แต่ต้องค้นหาวิธีการส่งเสริมสุขภาพโดยใช้ทักษะของตนเองร่วมด้วย (สาย สวนฯ พ่อพงษ์ และคณะ 2554; เอื้อฤทธิ์ ชูชื่น และคณะ, 2555; Grimes, 2018) ทั้งนี้ พบว่าบัณฑิตศึกษาพยาบาลมีพฤษติกรรมสุขภาพโดยรวมในระดับพอใช้ (สุวัคคากุญจน์ ประกอบ แสง และคณะ, 2561; อัมรรัตน์ อัครเศรษฐ์ สกุล และคณะ, 2553) ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ ทุ่มเทหัวใจ และเวลาให้กับการเรียน รวมทั้ง กิจกรรมต่างๆ จนถึงใส่ใจต่อสุขภาพของตนเองเป็นเหตุให้ปรากฏอาการในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย เช่น อาการปวดศีรษะ อาการปวดเมื่อยตามตัว อาการหวัด ด้านความรู้สึกทางลบ เช่น อาการหงุดหงิด ความรู้สึกเบื่อหน่ายที่ไม่อยากทำอะไรทั้งนั้น ความรู้สึกเหหง ด้านสัมผัสน้ำหนักบุคคลอื่น เช่น ไม่ไปเยี่ยมพ่อแม่ พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อนเมื่อมีเวลา ว่างไม่สามารถทำงานกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น ไม่ได้รับการยกย่องนับถือจากคนในครอบครัว ญาติพี่น้อง หรืออาจารย์ ด้านการปฏิบัติตัวเมื่อเจ็บป่วยหรือไม่สบายกาย เช่น ไม่ไปพบแพทย์ ชี้อย่างมารับประทานเอง ปล่อยให้หายเอง และ ด้านการจัดการความเครียด เช่น ไม่ปรึกษาเพื่อนที่ไว้ใจได้ หรือบิดามารดา แม่ไม่สามารถแก้ปัญหาตัวเอง (ครุณี ชมศร และคณะ, 2561;

มนี อาการนั้นทิกฤต และคณะ, 2554; ศศิรินาด ปานุราษ, 2561) กล่าวว่าคือการจัดการศึกษา ที่สร้างเสริมประสบการณ์ให้นักศึกษาพยาบาล มีความรู้และทักษะการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อ เป็นต้นแบบในการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพดีซึ่ง เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง เพราะการจัดการศึกษา พยาบาลมีลักษณะ การเรียนการสอนทั้งภาค ทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่สัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยภาคทฤษฎีมุ่งให้ความรู้ ด้านวิชาการร่วม กับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล ส่วนภาคปฏิบัติเป็นการจัดประสบการณ์ให้ นักศึกษาได้นำความรู้ภาคทฤษฎีมาประยุกต์ ใช้ในการให้บริการแก่ประชาชนในสถานการณ์ จริง (กมลพิพัฒ์ ตั้งหลักมั่นคง และภาณุจนา ปัญญาธรรม, 2559; ปราณี อ่อนศรี, 2561; สมคิด รักษาดีดี, 2550) ดังนั้นการส่งเสริม ให้นักศึกษาพยาบาลสามารถมีความรู้ความ เข้าใจ และรับรู้ความสามารถของตนเอง เพื่อ เป็นต้นแบบให้แก่ผู้อื่น ตลอดจนมีความ สามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ตามทฤษฎี อัลเบิร์ต แบรนดูรา (Bandura, 1999) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมาก เป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเดิน แบบ เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่ง แวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวอยู่เสมอ ดังนั้นหาก นักศึกษาพยาบาลรับรู้ความสามารถของตนเอง และเกิดแรงบันดาลใจทางสุขภาพ จนทั้งนา

ตนเองให้ประสบความสำเร็จทางด้านสุขภาพได้ จะส่งผลให้สามารถเป็นแบบอย่างของผู้ที่มี สุขภาพดี และสร้างแรงบันดาลใจที่ให้ผู้อื่นมี สุขภาพที่ดีต่อไปได้ (Bandura, 1999; Gordon et al., 2018; Stajkovic et al., 2018)

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล
- เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร การสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับ นักศึกษาพยาบาล
- เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา พยาบาลที่มีต่อหลักสูตรหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ

สมมติฐานในการวิจัย

หลังการใช้หลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาลนักศึกษาพยาบาลมีแรงบันดาลใจทางสุขภาพสูงกว่าก่อน ใช้หลักสูตร

ประโยชน์ที่ได้รับ

นักศึกษาพยาบาลมีแรงบันดาลใจทาง สุขภาพสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร และเป็นแนว ทางในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการ สอนทางสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ต่อไป

ขอบเขตและวิจัย

การวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research design) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร การสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม 2561–พฤษภาคม 2561

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตรัมเกล้า ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการสร้างเสริมสุขภาพกับคุณภาพชีวิต (Health Promotion and Quality of Life) ในภาคการศึกษาที่ผ่านมา จำนวน 58 คน

กลุ่มตัวอย่าง

สุ่มเลือกแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตรัมเกล้า จำนวน 20 คน

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตรัมเกล้า และยินยอมเข้าร่วมวิจัย

ตัวแปรในปัจจัย

ตัวแปรอิสระ (independent variable) คือ การจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล

ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ แรงบันดาลใจทางสุขภาพ

วิธีการดำเนินการ

การวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental study) วัดก่อนและหลังการทดลอง (pre-posttest control group design) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่องประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย

- แบบประเมินหลักสูตรแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล มีค่าตัวชี้วัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัดถุประสงค์ (Index of Item objective Congruence: IOC) 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 โดยมีเนื้อหา 4 ด้าน ประกอบด้วย โครงสร้าง

หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระยะเวลาของหลักสูตร ซึ่งมีลักษณะคำถานเป็นแบบระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ รายงานผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ

2. แบบประเมินแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาลแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถานกับวัตถุประสงค์

- ทฤษฎีการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ (Pender's Health Promotion Theory)
- ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนของของตนของแบบบูรณาการ (Bandura's self-efficacy theory)
- การจัดการเรียนการสอน 9 ขั้นตอน (Gagné's instructional model) ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่
- รูปแบบการสอน (Model of Teaching) ตามแนวคิดของ约瑟夫์ เวลล์ และ แคลหอน (Joyce, Weil & Calhoun)

(Index of Item-objective Congruence) 0.67–1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 โดยมีเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ด้านความคิด ซึ่งมีลักษณะคำถานเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ ส่วนที่ 2 ด้านการกระทำ ซึ่งมีลักษณะคำถานเป็นแบบระดับการปฏิบัติ 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หลักสูตรมีโครงสร้างแรงบันดาลใจ

หน่วยที่ 1 ปลูกแรงบันดาลใจในตนของบุคลากรทางสุขภาพ
หน่วยที่ 2 พัฒนาความคิดที่ใช้เป้าหมาย
หน่วยที่ 3 แรงบันดาลใจในตน สร้างคน ดันแบบทางสุขภาพ

สิ่งคู่ไปมีคิด

1. ด้านความคาดหวังเชิงบวก
2. ด้านการรับรู้ ความสามารถของตนของ
3. ด้านการเชื่อถือเชื่อหายา
4. ด้านรูปแบบการอธิบาย
5. ด้านการกำกับพันเอง

สิ่งมีโครงสร้าง

พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพพันเอง

จัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ ด้วยรูปแบบการสอน แบบการนำเสนอในทัศน์แบบก้าง (Advance organizer model) แบบกระบวนการสืบสานและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation) และ

แบบ 1 กรอบแนวคิดมีโครงสร้าง

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาลด้านความคิด ($n=20$)

กลุ่ม	Mean	SD	t	df	p - value
ก่อนทดลอง	3.78	0.47			
หลังทดลอง	4.42	0.54	7.13	19	0.000

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภายหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพนักศึกษาพยาบาลมีความคิดในการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมสูงกว่าก่อนเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาลด้านความคิด จำแนกตามประเด็นย่อย ($n=20$)

ชนิดคิด	กลุ่ม	Mean	SD	Pair	t	df	p - value
ความคาดหวังเชิงบวก	ก่อน	4.14	0.39	ก่อน-			
	หลัง	4.61	0.43		4.79	19	0.000
การรับรู้ความสามารถ	ก่อน	3.81	0.58				
ของตนเอง				ก่อน-			
	หลัง				4.02	19	0.001
การกำกับตนเอง	ก่อน	3.58	0.52	ก่อน-			
	หลัง	4.18	0.65	หลัง			
					3.74	19	0.001

ประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล

ตัวแปรปัมมิต	กลุ่ม	Mean	SD	Pair	t	df	p - value
การแข็งปัญญา	ก่อน	3.76	0.76	ก่อน-			
	หลัง	4.38	0.73	หลัง	3.25	19	0.004
รูปแบบการอธิบาย	ก่อน	3.73	0.70	ก่อน-			
	หลัง	4.37	0.65	หลัง	4.57	19	0.000

จากการที่ 2 พบว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนหลักสูตร การสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาลด้านความคิด จำแนกประเด็นย่อยทั้ง 5 ประเด็น ก่อนและหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภายหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ นักศึกษาพยาบาลมีความคาดหวังเชิงบวกทางด้านสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเอง การแข็งปัญญา และรูปแบบการอธิบาย โดยรวมสูงกว่าก่อนเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาลด้านการกระทำ (n=20)

ประเมิน	Mean	S.D.	t	Df	P - value
ก่อนทดลอง	2.89	0.24			
หลังทดลอง	3.51	0.41	6.22	19	0.000

จากการที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาลของด้านการกระทำ ก่อนและหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภายหลังเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพตนเองโดยรวมสูงกว่าก่อนเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ

คณิตที่ 4 ความความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล ($n=20$)

คณิตผู้วิจัยแบ่งระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาเป็น 3 ระดับ หากความกว้างของอันตรภาคขั้น ดังนี้

$$\text{ระดับคะแนนเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}}{\text{จำนวนขั้น}} = \frac{\text{คะแนนต่ำสุด}-1}{3} = 1.33$$

ดังนั้น คะแนน 3.67-5.00 หมายถึง ระดับดี

คะแนน 2.34-3.66 หมายถึง ระดับปานกลาง และ

คะแนน 1-2.33 หมายถึง ระดับควรปรับปรุง

คณิตที่ 4 ความพึงพอใจต่อหลักสูตร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
โครงสร้างหลักสูตร	4.79	0.34	ดี
กระบวนการเรียนรู้	4.73	0.31	ดี
ระยะเวลาของหลักสูตร	4.14	0.38	ดี
การวัดและการประเมินผล	4.49	0.66	ดี
ทั้งหมด	4.54	0.26	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล ภาพรวมระดับดี ($\bar{x}=4.54$ S.D.=0.26) เมื่อพิจารณาตามคะแนนเฉลี่ยพบว่า สูงสุด คือ โครงสร้างหลักสูตร ระดับดี ($\bar{x}=4.79$ S.D.=0.34) กระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.73$ S.D.=0.31) การวัดและการประเมินผล ($\bar{x}=4.49$ S.D.=0.66) และระยะเวลาของหลักสูตร ($\bar{x}=4.14$ S.D.=0.38) น้อยที่สุด ตามลำดับ

นอกจากนี้ การพัฒนาหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล พบว่า มี 7 องค์ประกอบ คือ แนวคิดหลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ต่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล และรายการอ้างอิง ทั้งนี้ โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 หน่วย หน่วยละ 6 ข้อในงประกอบด้วย 1) ปลูกแรงบันดาลใจในตนของบุคลากรทางสุขภาพ 2) พัฒนาความคิดพิชิตเป้าหมาย และ 3) แรงบันดาลใจในตนสร้างคนต้นแบบทางสุขภาพ โดยการจัดการเรียนรู้โดยมีคู่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการปฏิบัติจริง ฝึกปฏิบัติกระบวนการสร้างแรงบันดาลใจทาง

สุขภาพด้วยรูปแบบการสอน แบบการนำเสนอในทักษะแบบกว้าง (Advance organizer model) แบบกระบวนการสืบสานและสำรวจ ความรู้เป็นกุญแจ (Investigation) และแบบบทบาทสมมุติ (Role play) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3 ส่วน คือ ผู้สอนการประเมิน ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนประเมินผู้เรียน (Assessment for learning) ผู้เรียนประเมินตนเองและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Assessment as learning) รวมถึงผู้สอนประเมินผลงานผู้เรียน และตัดสินการเรียนรู้ (Assessment of learning) ครอบคลุมการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล ทั้งมิติต้านการคิด และมิติต้านการกระทำ

อภิปรายผล

ประสิทธิผลของหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพสำหรับนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านความคิดและด้านการกระทำ จากการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความคิดและด้านการกระทำของนักศึกษาพยาบาลหลังเข้าเรียนหลักสูตรมากกว่าก่อนเข้าเรียนหลักสูตร โดยด้านความคิด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.42$) และด้านการกระทำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมาก ($\bar{x}=3.51$) เมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในด้านความคิด

พบว่า ความคาดหวังเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.61$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ($\bar{x}=4.46$) การพัฒนาปัญญา ($\bar{x}=4.38$) รูปแบบการอธิบาย ($\bar{x}=4.37$) และการกำกับตนเอง ($\bar{x}=4.18$) แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลที่เข้าเรียนในหลักสูตร มีแรงบันดาลใจทางสุขภาพมากขึ้น เนื่องจากการคิดเชิงบวกเป็นแนวความคิดที่สามารถทำให้มองเห็นโอกาสจากปัญหา มองโลกในแง่ดี สามารถเอาชนะข้อจำกัด อุปสรรค ข้อขัดแย้ง และปัญหาได้ คนที่ฝึกคิดบวกเสมอจะสามารถหาทางออก (อภิเชษฐ์ ชาตุพรพิพัฒน์, 2545) แข็งปัญญา และสามารถปรับเปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาสซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จในชีวิตและเป็นเครื่องสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นกับบุคคลนั้นอย่างหนึ่ง (ปราโมทย์ ธรรมรัตน์, 2555) รวมถึงการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีอิทธิพลอย่างมากให้เกิดการเรียนรู้ (ศิริพร โภกาสวัตชัย, 2543) ลดความต้องกับผลการวิจัย เรื่องการจัดการเรียนการสอนที่อิงตัวแปรคัดสรรของ การเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มากที่สุด เช่นเดียวกับนักศึกษาที่ใช้กลวิธีการกำกับตนเองมากที่สุด เพื่อการตั้งเป้าหมายใน

การเรียน (ทัศนีย์ นนทะสร และคณะ 2545) စอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตลอด หลักสูตรที่กระตุ้นให้นักศึกษามีความเข้มข้น ในตนเอง สามารถวิเคราะห์เห็นของที่นั่น ปัญหา วางแผนและมีกลยุทธ์ในการเผชิญ ปัญหาที่จะเกิดขึ้น มีการอธิบายเหตุการณ์ต่างๆ ไปในทางที่ดีได้ สามารถพัฒนาสู่พัฒนาระบบที่ แสดงออกถึงการส่งเสริมสุขภาพในระดับตีมาก ตั้งที่นักศึกษาในหลักสูตรสร้างแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมสุขภาพของตนเอง ปฏิบัติตามแผนและ รายงานผลความก้าวหน้าในบันทึกรักษ์สุขภาพ ออนไลน์ และนำมาแสดงบนทบทวนสมมติเพื่อ ร่วมกันอภิปรายผล စอดคล้องกับการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกที่ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการ ส่งเสริมสุขภาพ การออกแบบพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ การนำไปทดลอง ใช้ และการประเมินผล ซึ่งส่งผลให้สุขภาพกาย และจิต หลังการทดลองใช้รูปแบบสูงกว่า ก่อนการทดลอง (ผจงสุข เนียมประดิษฐ์ และ จันทร์ชี มหาพุทธ, 2555) ด้วยการคิดและ การกระทำที่สะท้อนถึงแรงบันดาลใจทาง สุขภาพตั้งข้อมูลข้างต้น สามารถบ่งชี้ถึง ประสิทธิผลของหลักสูตรที่พัฒนาให้นักศึกษา พยายามเกิดพัฒนาระบบที่ส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งต่าง

จากพัฒนาระบบที่อยู่ในระดับปานกลาง ตั้ง เช่น ผลการศึกษา พัฒนาระบบที่สร้างสุขภาพของนักศึกษา พยายามร่วมกับตัวที่มีพัฒนาระบบที่สร้าง สุขภาพโดยรวมทุกขั้นปี โดยใช้แบบ จำลองการสร้างสุขภาพของเพนเดอร์ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ที่อยู่ในระดับ ปานกลาง (ศิริพร ทองสุข และคณะ, 2556) เช่นเดียวกับผลการศึกษาพัฒนาระบบที่ สร้างสุขภาพของนักศึกษาคอมมูนิตี้ภายในบ้าน มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่อยู่ในระดับปานกลาง (ธนากร อนวัฒน์, 2552) และการสำรวจ พัฒนาระบบที่สร้างสุขภาพของวัยรุ่นในเขต กรุงเทพมหานครพบว่าวัยรุ่นมีพัฒนาทาง สร้างสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน (ธนาพร ธรรมทักษ์, 2552)

บทสรุป

หลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทาง สุขภาพ สำหรับนักศึกษาพยาบาล เป็น หลักสูตรที่มุ่งหวังให้นักศึกษาพยาบาลเกิดแรง บันดาลใจในการสร้างสุขภาพตนเอง ซึ่งประกอบด้วยความคิดในการสร้างสุขภาพ ของตนเอง และพัฒนาระบบที่ส่งผลให้ นักศึกษาพยาบาล มีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ เป็นต้นแบบที่ดี ด้านสุขภาพสำหรับบุคลากรทางด้านสุขภาพ

ผู้ป่วย และบุคคลทั่วไป นอกจากนี้นักศึกษาพยาบาลยังสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตรไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในชั้นเรียน และการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย โดยการเรียนในหลักสูตรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนในการเดือกดึงกิจกรรมที่จะทำ เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างเสริมสุขภาพตนเองไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมปลูกแรงบันดาลใจในตนของบุคลากรทางสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาความคิดพิชิต เป้าหมาย และกิจกรรมแรงบันดาลใจในตน สร้างคนต้นแบบทางสุขภาพ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดและมีแรงบันดาลใจในการสร้างเสริมสุขภาพตนเอง นอกจากนี้ยัง ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความจำเป็นในการสร้างเสริมสุขภาพของตนเองและผู้อื่นด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดหลักสูตรควรมีการศึกษาติดตามผู้เรียนหลังจากเรียนหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพเพื่อประเมินความก้าวหน้าพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของตนเอง
2. การจัดหลักสูตรควรมีการนำหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ บูรณาการกับรายวิชาการสร้างเสริมสุขภาพ กับคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์จริงและสามารถนำความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพไปประยุกต์ใช้กับผู้ใช้บริการด้านสุขภาพ
3. การจัดหลักสูตรการสร้างแรงบันดาลใจทางสุขภาพ ต้องคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม สม เพื่อเกิดความพึงร้อนสำหรับการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- กมลพิพิธ ตั้งหลักมั่นคง และการอุปถัมภ์. (2559). ปัจจัยแห่งคุณภาพเชิงของบุคลากร
ด้านแบบใบปรับปรุงคุณภาพเข้มแข็งให้กับระบบปฐมภูมิ. วารสารวิทยาลัยพยาบาล
พระปกเกล้า. 27(1): 132-137.
- ครุเมื่ ขมหร แสงคม. (2561). ปัจจัยที่มีคุณสมบัติพื้นฐานที่ส่งเสริมผู้พัฒนาต่อองค์กรของบุคลากร
คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการ
สาธารณสุขภาคใต้. 5(1): 268-280.
- ทัศนีย์ นนทสาร, สุนีย์ ละกำปัน, สุสี ทองวิเชียร และพิมพ์พรรณ ศิลปะสุวรรณ. (2545). กลไก
มีอิทธิพลกับตนเองเพื่อมีสุขภาพดี รู้สึกดี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสตรีบัณฑิต
และมีสุขภาพดี คณะสหเวชกรรมสุขภาพดีสตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ปีมีเดือนกันยายน 2540-
2542. วารสารพยาบาลศาสตร์สุข. 10: 36-49.
- อนพร ธรรมทักษ์. (2552). คุณสมบัติพื้นฐานของนักกายภาพเชิงคุณภาพในตนเองกับ
พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของวัยรุ่น เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธนากร สนวัฒน์. (2552). Health-promoting Behavior of physical therapy student
in Khon Kaen. เมดแพรในการประชุมวิชาการนานาชาติที่เข้าประจำประเทศญี่ปุ่น. [Online].
Available: <http://gsmis.oa.kku.ac.th/publish/details/5214>. Retrieved June 29,
2018.
- บุญทิวา สุวิทย์ และคม. (2561). ผลของการใช้รูปแบบปรับเรียนรู้โดยเน้นปรับเปลี่ยนแบบ
องค์รวมเพื่อส่งเสริมปรัชญาและผู้ป่วยที่ได้รับปรัชญาและแบบประกันของ
รวมของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อหนุนรุ่นย์ มหาวิทยาลัยนวมินท์-
ธัญบุรี. วารสารพยาบาลท่าราบก. 19(1): 210-220.
- ปราณี อ่อนศรี. (2561). แนวโน้มการพัฒนาศักยภาพสื่อสารองค์กรวิจัยในวิชชีพพยาบาลยุค
ประเทศไทย 4.0. วารสารพยาบาลท่าราบก. 19(1): 24-29.
- ปราโมทย์ ธรรมรัตน์. (2555). คุณสมบัติคุณของปรัชญาแรงบันดาลใจเพื่อเปลี่ยนแปลงชีวิตสู่
คุณภาพเชิง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

- ผลงาน เนื่ยมประดิษฐ์ และจันทร์ชี นาพุทธ. (2555). ปรับผัณฑ์รูปแบบกิจกรรมมีร่องเสริมสุขภาพสำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยในปีคตวันออก. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม. 8(1): 61-72.
- ภาวดา ธรรมศรีสุทธ. (2550). มีเวลาสู่ปีและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและครุกรศีกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภูเบศร์ สมุทรจักร. (2552). Inspiration...พัฒนาห้องเรียนให้ในมีร่องแบบ. Productivity World 21 March -April 2009. ฝ่ายวิจัยและวางแผน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.dpu.ac.th/laic/upload/content/file/article_instructor/ta57/14_79_2552.pdf. วันที่สืบค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2561.
- มนี อาภานันทิกุล, พรรณา ทุรัสพนະ และจริยา วิทยาศุกร. (2554). มีเวลาสุข มีพละมีรปฏิบัติวิถีในสุข มีพละของนักศึกษาพยาบาลไทย. วารสารสภากาชาดไทย. 26(4): 123-136.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนบุนธรรมฉบับอิชบัณฑิตยสัมภิน พ.ศ. 2554. กรุงเทพมหานคร: บริษัทศิริวัฒนาอินเตอร์เพรินท์ จำกัด.
- ศศิเวนก ปานุราษ และเยาวรัตน์ นัชณิช. (2561). มีรประเมินคุณมีพชีวิตของพยาบาล. วารสารพยาบาลสังคมคริทิค. 38(1): 129-143.
- ศิริพร ทองสุข, พรรณา ทุรัสพนະ และพิศสมัย อรทัย. (2556). พฤติกรรมสัมภิงเสริมสุขมีพละของนักศึกษาพยาบาล. รามาธิบดีพยาบาลสาร. 18(2): 178-189.
- ศิริพร โօกาสวัตชัย. (2543). มีรสอนที่อิงตัวแปรคัดสรรของมีรเรียนรู้โดยมีรร่วมกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุสตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด รักษาสัตย์. (2550). มีรจัดมีรเรียนมีรสอนในคลินิก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2554). มีรพยายามลดอย่างมีรปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: วีเจพรีนต์.
- สิพา สิริลักษณ์. (2558). แรงบันดาลใจสัมภิงค์มีรแบบใสให้ชีวิต. กรุงเทพมหานคร: บุ๊กส์วินิฟรอน เทียร์ นัคติมีเดีย.

- สุวัคกาณจน์ ประกอบแสง และคณะ. (2561). โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย
ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยชกภูมิอุบลราชธานี. วารสารวิจัยสาขาวิชานุศาสตร์
คณะสาขาวิชานุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 5(2): 5-16.
- สายสวัส เพ่าพงษ์, อุไรรักษ์ คัมภีรานันท์ และสิริเพ็ญโสภาค จันทร์สถาพร. (2554). พฤติกรรม
สุขภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีครุภัชสร. วารสาร
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา. 17(1): 81-92.
- อภิเชษฐ์ จاتุพรพิพัฒน์. (2545). คิดดี คิดถูก คิดบอก คิดใหญ่. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.สีฟรีง.
อมรรัตน์ อัครเศรณุสกุลและคณะ. (2553). พฤติกรรมสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลสตร
บัณฑิต วิทยาลัยພ่อเนี๊ยะบรมราชชนนี อุดรธานี ประจำปีบัณฑิตศึกษา 2553.
- ເຊື້ອງຢາຕີ ທູ້ຂຶ້ນແລະຄະນະ. (2555). ພົມຂອງອິນເພັນປິດສົກຍົມພອບປິດເປັນຜູ້ປິດສິ່ງເສີມສຸຂໍພິພໍທີ່ມີ
ຕ່ອຮະດັບຄວິມຮູ້ ທັນຄົດແລະພຸດຕິກຣມສິ່ງເສີມສຸຂໍພິພໍຂອງນักศึกษา. ວາරສາດໄຫຍ
ເກສັ້ສາສົດແລະວິທາການສຸຂະກາພ. 7(3): 127-131.
- Bandura, A. (1999). Social cognitive theory of personality. Handbook of personality: Theory and research, 154-196.
- Birrell, C. (1999). Breathing like a mountain. Australian Journal of Outdoor Education, 4(1), 61-63.
- Castruita, R. M. C. and others. (2018). Functional characteristics of older adults
in Mexico and Latin America: Health promotion programs. In Ageing,
Physical Activity and Health (pp. 44-57). Routledge.
- Chotibang, J., Fongkaew, W., Mo-suwan, L., Meininger, J. C., & Klunklin, P. (2009).
Development of a family and school collaborative (FASC) program to
promote healthy eating and physical activity among school-age children.
Pacific Rim International Journal of Nursing Research. 13(2): 133-147.
- Gagné', R., M. (1985). The Conditions of Learning and Theory of Instruction.
New York: CBS College Publishing.
- Gordon, K. A., Carmany, K. E., Baker, J. R., & Goliat, L. M. (2018). Innovative Teaching
for Undergraduate Nursing Students Through Mastery Modeling. Nursing
education perspectives. 39(3): 184-186.

- Grimes, C. (2018). Use of Mind-Body Exercise Performed by Nurses to Effectively Decrease Compassion Fatigue: An Integrative Literature Review.
- Griskevicius, V., Shiota, M. N., & Neufeld, S. L. (2010). Influence of different positive emotions on persuasion processing: A functional evolutionary approach. *Emotion*. 10: 190–206.
- Jelsoe, E., Thualagant, N., Holm, J., Kjærgard, B., Andersen, H. M., From, D. M., & Pedersen, K. B. (2018). A future task for health-promotion research: Integration of health promotion and sustainable development. *Scandinavian journal of public health*. 20(46): 106-99.
- Khoshnood, Z., Rayyani, M., & Tirgari, B. (2018). Theory analysis for Pender's health promotion model (HPM) by Barnum's criteria: a critical perspective. *International journal of adolescent medicine and health*.
- Klein, J. W., Case, T. I., & Fitness, J. (2018). Can the positive effects of inspiration be extended to different domains?. *Journal of Applied Social Psychology*. 48(1): 28-34.
- Luff, P. (2018). Early childhood education for sustainability: origins and inspirations in the work of John Dewey. *Education 3-13*. 46(4): 447-455.
- Mak, Y. W., Kao, A. H., Tam, L. W., Virginia, W. C., Don, T. H., & Leung, D. Y. (2018). Health-promoting lifestyle and quality of life among Chinese nursing students. *Primary health care research & development*. 8-1.
- McNamara, J., Griffin, P., & Richardson, N. (2018). 553 Promotion of farmer's health through extension in ireland.
- Pender, N. J., Murdaugh, C. L., & Parsons, M. A. (2002). *Health promotion in nursing Practice* (4th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Stajkovic, A. D., Bandura, A., Locke, E. A., Lee, D., & Sergent, K. (2018). Test of three conceptual models of influence of the big five personality traits and self-efficacy on academic performance: A meta-analytic path-analysis. *Personality and Individual Differences*. 120: 238-245.

วร阿富汗, สุกิจ ทองพิลา, พัชราภา อินทร์พรต, สุวศิน เกษมปิติ และ อนุชา แจ้งขัน

Thrash, T. M., Elliot, A. J., Maruskin, L. A., & Cassidy, S. E. (2010). Inspiration and
the and Social Psychology. 98: 488-506.

Vooijs, M., Bossen, D., Hoving, J. L., Wind, H., & Frings-Dresen, M. H. (2018). 482
Development of a training for the use of a guideline by occupational
health professionals.